

Hvem skal vi give besked?

Det er vigtigt, at hele hjemmet sættes i behandling mod fnat. Derudover er det en god ide at tænke tilbage på, hvem der har været på besøg i hjemmet, eller hvem barnet har leget med de seneste 2-3 uger. Endelig bør klassen, skolen eller daginstitutionen have besked for at kunne være opmærksom på symptomer hos andre børn.

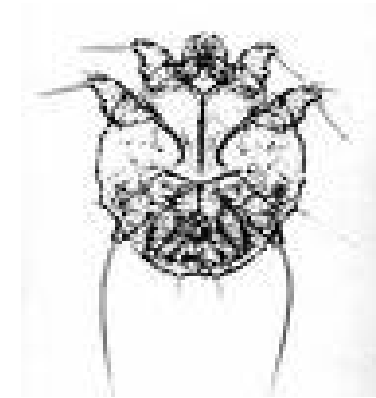
Kilde: SundhedsStyrelsens ”Smitsomme sygdomme hos børn”, Skadedyrslaboratoriet www.dpil.dk

Udarbejdet af sundhedsplejen august 2009

Hvad er fnat?

Fnat er en meget kløende hudlidelse, som skyldes en smitsom infektion med fnatmiden. Den er 0,20 – 0,40 mm stor og kan kun ses med lup. Alle mennesker kan blive smittet med fnat, men især børn og unge, der er i tæt kontakt med hinanden, er særligt udsatte.

Hvordan smitter fnat?

Fnat smitter ved tæt hudkontakt mellem mennesker. Der findes eksempler på, at fnatmidder kan overføres fra f.eks hunde til mennesker. Derfor kan smitte fra kæledyr eller husdyr, man har tæt kontakt med, ikke udelukkes.

Man bliver smittet med fnat, når befrugtede hunmider gnaver sig ind i huden og danner små gange. Her lægger hunmidten sine æg, hvorefter hun dør. Efter 3 uger vil de befrugtede æg udklække, og der er nu en ny generation af fnatmider, der er i stand til at kunne formere sig.

Hvad er symptomerne på fnat?

Det mest fremherskende symptom er ret pludselig udvikling af intense kløe. Kløen er værst ved sengetid, da varmen får fnatmiderne til at være mere aktive. Hudsymptomerne viser sig som udslæt med små blegner eller vabler, specielt i den tynde hud ved fingermellemrummene og på fingre og håndled, ved albuer, armhuler, omkring navlen, på brystpartiet og i skridtet. Små børn under 3 år kan også have fnat i hårbunden og i ansigtet. Det klør mest, der hvor miderne har slået sig ned, og der kan efterhånden ses kradsningsmærker på grund af kraftig kløe. Der går 3 uger fra man er blevet smittet, til man begynder at klø. Det betyder, at man kan føle sig rask, men alligevel være smittet.

Hvem skal behandles?

Ved kløe og mistanke om fnat kontaktes lægen med henblik på rigtig diagnose og behandling. Når der er konstateret fnat, bør der gives behandling til alle i hjemmet og til personer, der har ligget i samme seng som den smittede. Det er vigtigt, at alle behandles samtidigt, da de andre familiemedlemmer kan være smittet, selvom de endnu ikke har fået symptomer. 24 timer efter behandling er påbegyndt, er der ikke længere smitterisiko, men kløen kan alligevel bestå i nogen tid.

Hvordan behandles fnat?

Da ubehandlet fnat kan udvikle sig til eksem og andre hudsygdomme, er det vigtigt at komme i behandling. Behandlingen er enkel og effektiv. Cremen kan købes i håndkøb på apoteket og det tilrådes at følge den enkelte anvisning grundigt. Efter behandlingen kan kløen blive ved i 7-14 dage og er ikke nødvendigvis udtryk for, at behandlingen har svigtet. Fortsætter kløen i 3 uger søges læge på ny.

Hvor længe smitter fnat, og hvad er der af forholdsregler?

Fnat smitter så længe, man ikke er sat i behandling. Er man sat i behandling for fnat, betragtes man som smittefri 24 timer efter første påførelse af cremen. Derfor anbefales det, at man bliver hjemme den første dag efter påbegyndt behandling. Sengelinned og tøj vaskes på normal vis. Tøj, læderhandsker og lignede ting, der ikke tåler varmt vand, kan puttes i fryseren i et døgn. Fnatmiden kan overleve i 48 timer uden for kroppen. Der er ikke grund til at behandle andre børn eller personale i institutionen eller på skolen. Men man bør være opmærksom på kløe og udslæt hos børnene i 3-6 uger efter sidste tilfælde.